

നമസ്കാരത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം

സ്വന്നകർത്താവ്: മുഹമ്മദ്‌ഖാൻ ജീവിതം സൈന്യ
സ്വന്നം: കിഫ് ന്റ്രബി ഓലാഡ്നാ ഓ വാജിബ് അബ്ദുഅബ്ദു
വിവർത്തനം: സജീദ് സഞ്ചാർ സ്ഥാപിച്ച്

നമസ്കാരത്തിന്റെ ശ്രദ്ധാർത്ഥതയും അത് ഉപേക്ഷിച്ചാലുള്ള ശ്രീകാളയും

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(35 -34 :) (*))

“തങ്ങളുടെ നമസ്കാരങ്ങൾ നിഷ്ഠായോടെ നിർവ്വഹിക്കുന്നവരും, അതുരകാർ സ്വർഗ്ഗത്തോപ്പുകളിൽ ആദരിക്കപ്പെടുന്നവരാകുന്നു” (മഞ്ഞരിജ്:34-35)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(2-1:) (*))

“സത്യവിശ്വാസികൾ വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു, അവർ അവരുടെ നമസ്കാരത്തിൽ ഭയഭക്തിയുള്ള വരാകുന്നു.” (അൺമു അംമിനുൻ:1-2)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(45:) (*))

“നമസ്കാരം മുറപ്പോലെ നിർവ്വഹിക്കുക, തിരഞ്ഞയായും നമസ്കാരം നീചവുത്തിയിൽ നിന്നും, നിഷ്ഠിഭകർമ്മത്തിൽ നിന്നും തടയുന്നു” (അൻകബുത്ത്:45)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(5 -4:) (*))

“നമസ്കരിക്കുന്നവർക്കാണ് നാശം, അവർ അവരുടെ നമസ്കാരത്തെപ്പറ്റി അശൈലമിലാകുന്നു” (മാളിനി :4-5)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(59 :) ( )

“എന്നിട് അവർക്കുശേഷം അവരുടെ സ്ഥാനത്ത് ഒരു പിൻതലമുറവനു. അവർ നമസ്കാരം പാഴാക്കുകയും തനിഷ്ടങ്ങളെ പിന്തുടരുകയും ചെയ്തു. തനുലം ദുർമ്മാർഗ്ഗത്തിന്റെ ഫലം അവർ കണ്ണടത്തുന്നതാണ്” (മരിയം:59)

തിരുമേനി(ﷺ) പറയുന്നു:

: : : ( )

പ്രവാചകതിരുമേനി(ﷺ) പറയുകയുണ്ടായി: “നിങ്ങളിൽ ആരുടെയെങ്കിലും വീടിന്റെ വാതിലിന് മുന്നിലുടെ ഒഴുകി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു നദിയിൽ നിന്ന് ആരെങ്കിലും ഒരു ദിവസം അഞ്ചുനേരം കൂളിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ ശരീരത്തിൽ വല്ല അഴുക്കും അവശേഷിക്കുമോ? സ്വഹാബികൾ പറഞ്ഞു: ‘ഒരു അഴുക്കും അവശേഷിക്കുകയില്ല’. നബി(ﷺ) തുടർന്നു: അതുപോലെയാണ് അഞ്ചുനേരത്തെ നമസ്കാരം. അത്കൊണ്ട് അല്ലാഹു പാപങ്ങളില്ലാം കഴുകിക്കളെയുന്നു” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

പ്രവാചകൻ(ﷺ) പറയുന്നു:

. : : ( )

“നമ്മുടെയും അവരുടെയും (അവിശ്യാസികൾ) ഇടയിലുള്ള വ്യത്യാസം നമസ്കാരമാകുന്നു. ആരാണോ അത് ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് അവൻ അവിശ്യാസിച്ചിരിക്കുന്നു” (ഇബ്രാഹിം)

റസുലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറയുന്നു:

( ) ( ) : : ( )

തിരുമേനി(ﷺ) പറയുന്നു: “ഒരു മനുഷ്യൻറെയും ശിർക്കിന്റെയും കുഫ്റ്റിന്റെയും ഇടയിലുള്ള വ്യത്യാസം നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കലാകുന്നു” (മുസ്ലിം)

വുദ്ദും, തയമുഡു

സന്നാനങ്ങളെ ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ വുദ്ദും, തയമുഡും പരിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

വുദ്ദും: കൈമുട്ടിന് മുകളിൽ വരെ വസ്ത്രം മാറ്റി വെച്ച് കൊണ്ട് ( )

“അല്ലാഹുവിശ്വർ നാമത്തിൽ” എന്നു പറയുക. വുദ്ദുവെടുക്കുകയാണെന്ന നിയുത്തോ (ഉദ്ദേശത്തോ)ടെ -നിയുത്തിഞ്ചുറു സ്ഥാനം ഹൃദയമാണ്, അത് നാവ് കൊണ്ട് പറയേണ്ടതില്ല-തുടങ്ങുക.

1- രണ്ട് മുൻകൈകകളും മുന്ന് പ്രാവശ്യം കഴുകുകയും, മുന്ന് പ്രാവശ്യം വായിൽ വെള്ളം കൊപ്പിക്കുകയും, മുകിൽ വെള്ളം കയറ്റി ചീരുകയും ചെയ്യുക.

2- മുഖം മുന്ന് പ്രാവശ്യം കഴുകുക.

3- ആദ്യം വലത് കൈമുട്ട് വരെ മുന്ന് പ്രാവശ്യവും, തുടർന്ന് ഇടത് കൈമുട്ട് വരെ മുന്ന് പ്രാവശ്യവും കഴുകുക.

4- തല മുഴുവനും ചെവിയുൾപ്പെടെ ഒരു പ്രാവശ്യം തടവുക.

5- രണ്ട് കാലുകളും ഷണ്ഠിയാണിയുൾപ്പെടെ വലതിനെ മുന്തിപ്പിച്ച് മുന്ന് പ്രാവശ്യം കഴുക. തുടർന്ന് നീ പറയുക:

( )

“അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനകൾഹനായി ആരും തന്നെയില്ല എന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു, മുഹമ്മദ് അവന്റെ അടിമയും റസുലുമാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു”

തയമും: വെള്ളം കിട്ടാതിരിക്കുകയോ, ഉപയോഗിക്കുവാൻ പറ്റാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ശുദ്ധമായ മണിൽ രണ്ട് കൈപടങ്ങളും അടിക്കുക. തുടർന്ന് അതു കൊണ്ട് മുഖവും രണ്ട് കൈപടങ്ങളും തടവുക. ഇത് കൂളിക്കും, വുദ്ദുവിനും മതിയാവുന്നതാണ്.

വെള്ളം ഉപയോഗിക്കാൻ പറ്റാതിരിക്കുക എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ഉപയോഗിച്ചാൽ ഉപദ്രവമോ, രോഗം കരിനമാവുകയോ ചെയ്യുക, അതുപോലെ ഉള്ള വെള്ളം തികയാതിരിക്കുകയോ, കൂടിക്കാൻ വെള്ളം ഇല്ലാ തിരിക്കുകയോ ചെയ്താൽ വുദ്ദുവിനും കൂളിക്കും പകരം തയമും ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

കൂട്ടികളെ നമസ്കാരം പരിപ്പിക്കുക

കൂട്ടികളെ നമസ്കാരം പരിപ്പിക്കൽ ഓരോ രക്ഷിതാക്കളുടെയും അധ്യാപകരുടെയും നിർബ്ബന്ധ ബാധ്യതയാകുന്നു.

സുഖപ്പാർ നമസ്കാരം: സുഖപ്പാർ രണ്ട് റക്കാറത്താണ് നിർബ്ബന്ധമായിട്ടുള്ളത്. സുഖപ്പാർ നമസ്കരിക്കുകയാണെന്ന നിയത്ത് (ഉദ്ദേശം) ആവശ്യമാണ്. നിയത്തിൻറെ സ്ഥാനം ഹൃദയമാക്കുന്നു.

1- വിഖ്യാലത്തിലേക്ക് മുന്നിട്ട് രണ്ട് കൈകളും ചെവിയുടെ നേരെ ഉയർത്തി ( ) “അല്ലാഹു അക്ബർ” എന്ന് പറയുക.

2- വലത് കൈ ഇടത് കയ്യിനേൽ വെച്ച് നെഞ്ചിൽ വെച്ചതിന് ശേഷം ഒന്നാമത്തെ റക്കാറത്തിൽ താഴെ വരുന്ന പ്രാർത്ഥന ചൊല്ലുക:

( )

“അല്ലാഹുവൈ നി പരിഗുഡനാണ്. നിനകൾ സ്ത്രോതരം. നിന്റെ നാമം അത്യാനുഗ്രഹിതവും നിന്റെ കഴിവുകൾ അത്യുന്നതങ്ങളുമാണ്. നിയല്ലാതെ ഒരാരാധ്യനുമില്ല”

ഇതുപോലെ സുന്നതിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രാർത്ഥനകൾ പതുക്കെ ചൊല്ലുക.

3- തുടർന്ന് അള്ളാവും ബിസ്മില്ലും ചൊല്ലി മാത്രിക്കു: സുരത്ത് പാരായണം ചെയ്യുക.

*

(4)

(3)

(2)

(1)

(6)

(5)

(7)

“കാരുണ്യവാനും കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ”

“ലോകരക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവിനാണ് സർവ്വസ്തു തിയും”

“പരമകാരുണ്യകനും കരുണാനിധിയുമായവന്”

“പ്രതിഫലനാളിന്റെ ഉടമസ്ഥന്”

“നിനെ മാത്രം ഞങ്ങൾ ആരാധിക്കുന്നു. നിന്നോട് മാത്രം ഞങ്ങൾ സഹായം തേടുകയും ചെയ്യുന്നു.”

“ഞങ്ങളെ നി നേർമാർഗത്തിൽ ചേർക്കേണ്ണേ..”

“അമവാ നി അനുഗ്രഹിച്ചവരുടെ മാർഗത്തിൽ, കോപത്തി നിരയായവരുടെ മാർഗത്തിലല്ല,
പിശച്ചുപോയവരുടെ മാർ ഗതിലുമല്ല.”

ശ്രൂഷം അറിയുന്ന ഏതെങ്കിലും സുരത്ത് പാരായണം ചെയ്യുക. ഉദാഹരണമായി സുരത്തുൽ
ഇവ്വലാസ്:

*

(4)

(3)

(2)

(1)

*

സുരഃഇവ്ലാസ് (ആത്മാർത്ഥമ)

(നമ്പിയേ) പറയുക: കാര്യം അല്ലാഹു എകനാണ് എന്നതാകുന്നു. (ആരാധ്യതയിൽ അല്ലാഹു
എകനാണ്. അതിൽ ഒരാൾക്കും പങ്കില്ല.)

അല്ലാഹു എവർക്കും ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവനാകുന്നു.

അവൻ (ആർക്കും) ജനം നൽകിയിട്ടില്ല. (ആരുടെയും സന്തതിയായി) ജനിച്ചിട്ടുമില്ല (അവന്
മക്കളോ പിതാവോ ഇല്ല)

അവന് തുല്യനായി ആരും ഇല്ല താനും. (അവനു തുല്യമായി ഒന്നും തന്നെയില്ല. അവൻറെ
നാമങ്ങളിലോ, അസ്മിത്യത്തിലോ, ഗുണങ്ങളിലോ, പ്രവർത്തനങ്ങളിലോ സമന്നാർത്തില്ല.)

പിന്നെ രണ്ട് കൈകളും പൊക്കുകയും, അല്ലാഹു അക്ഖർ എന്ന് പറഞ്ഞ് രൂക്ഷാഞ്ചീളം ചെയ്യുക.
രണ്ട് കൈകളും കാൽ മുട്ടിൽ വെക്കുകയും ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക.

( )

“ഉന്നതനായ എൻ്റെ രക്ഷിതാവ് പരിശുഭനാകുന്നു” എന്ന് മുന്ന് പ്രാവശ്യം പറയുക.

പിന്നെ തലയും കൈകളും ഉയർത്തുകയും താഴെ വരുന്നത് പറയുകയും ചെയ്യുക:

( )

“തന്നെ സ്തുതിച്ചവൻറെ സ്തുതി അല്ലാഹു കേട്ടിട്ടുണ്ട്, ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവെ,
നിന്മാണ് സ്തുതികളിലവും”.

തുടർന്ന് തക്കാലി ചൊല്ലി സുജുദ്ദിലേക്ക് പോവുക. സുജുദ്ദിൽ രണ്ട് മുൻകൈകകളും, രണ്ട് കാൽമുട്ടുകളും, നെറ്റിയും മുക്കും, രണ്ട് കാലുകളുടെയും വിരലുകളുടെ അടിഭാഗം വിബർലക്ക് അടിമുവമായി വെക്കുകയും ചെയ്യുക. എന്നിട് മൂന്ന് പ്രാവശ്യം താഴെ വരുന്ന പ്രാർത്ഥന പറയുക:

(﴿ ۼ)

“ഉന്നതനായ എൻ്റെ രക്ഷിതാവ് പരിശുദ്ധനാകുന്നു”

ശേഷം നിന്നക്ക് സുജുദ്ദിൽ വേണ്ടത് പ്രാർത്ഥനിക്കാവുന്നതാണ്. കാരണം സുജുദ്ദിലെ പ്രാർത്ഥനക്ക് ഉത്തരം ലഭിക്കുന്നതാണ്.

സുജുദ്ദിൽ നിന്ന് ‘അല്ലാഹു അക്ബർ’ എന്ന് പറഞ്ഞ് ഉയർന്ന് ഇരിക്കുകയും രണ്ട് കൈകളും കാൽ മുട്ടിൽ വെക്കുകയും ചെയ്യുക. എന്നിട്

(﴿ ۼ)

“അല്ലാഹുവൈ എനിക്ക് നീ പൊറുത്ത് തരേണമേ, എന്നോട് കരുണ കാണിക്കേണമേ, എന്ന സമാർഗത്തിലാക്കേണമേ, എന്ന സഹവും നൽകേണമേ, എനിക്ക് ഉപജീവനം നൽകേണമേ”

അല്ലാഹു അക്ബർ എന്ന് പറഞ്ഞ് രണ്ടാമതും സുജുദ് ചെയ്യുക. എന്നിട് നേരത്തെ സുജുദ്ദിൽ ചൊല്ലിയ പ്രാർത്ഥന വീണ്ടും പ്രാർത്ഥനിക്കുക.

(﴿ ۼ)

“ഉന്നതനായ എൻ്റെ രക്ഷിതാവ് പരിശുദ്ധനാകുന്നു”

തുടർന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പ്രാർത്ഥനിക്കുക.

രണ്ടാമത്തെ റക്കാത്ത്:

രണ്ടാമത്തെ റക്കാത്തിലേക്ക് അല്ലാഹു അക്ബർ എന്ന് പറഞ്ഞ് എഴുന്നേൽക്കുക. തുടർന്ന് അള്ളാദുവും, ബിസ്മില്ലാം പതുക്കെ ചൊല്ലി സുറത്തും ഹാതിഹായും, വൃഥതുനിൽ നിന്ന് അറിയുന്ന സുരത്തോ, ആയത്തുകളോ പാരായണം ചെയ്യുക.

2- രൂക്കുളം, സുജുദ്ദം പതിച്ച രൂപത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കുക. അങ്ങിനെ രണ്ടാമത്തെ സുജുദ്ദിന് ശേഷം ഇരുന്ന് വലത് കൈ വിരലുകൾ ചുരുട്ടി പിടിച്ച് ചുണ്ട് വിരൽ ചുണ്ടി പിടിച്ച് കാൽമുട്ടിൽ വെക്കുകയും താഴെ വരുന്ന പ്രാർത്ഥന ചൊല്ലുകയും ചെയ്യുക.

(﴿ ۼ)

“എല്ലാ അദിവാദ്യങ്ങളും അല്ലാഹുവിനാകുന്നു. എല്ലാ പ്രാർത്ഥനകളും എല്ലാ സൽകർമ്മങ്ങളും അല്ലാഹുവിന് തന്നെ. അല്ലാഹുവിന്റെ കാരണങ്ങളും അനുഗ്രഹങ്ങളും നബിയേ അഞ്ചയുടെ മേൽ വർഷിക്കുമാറാക്കും. നമുക്കും നല്ലവരയും എല്ലാ ദൈവദാസമാർക്കും അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷയുണ്ടാവും. അല്ലാഹുവല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധ്യനുമില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് നബി അല്ലാഹുവിന്റെ ഭാസനും ദുതനുമാണെന്നും എന്നാൽ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു” (ഇതിന് ഹദ്ദീസുകളിൽ വേരെയും രൂപങ്ങളുണ്ട്).

)

(

“അല്ലാഹുവെ ഇബ്രാഹീം നബിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനും നീ കരുണ ചെയ്തത്തപ്പോലെ മുഹമ്മദ് നബിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനും നീ കരുണ ചൊരിയേണമേ. നീ സ്തുത്യർഹനും ഒദായവാനുമാണ്. അല്ലാഹുവേ ഇബ്രാഹീം നബിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനും നീ അനുഗ്രഹം ചൊരിഞ്ഞതുപ്പോലെ മുഹമ്മദ് നബിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനും നീ അനുഗ്രഹം ചൊരിയേണമേ. നീ സ്തുത്യർഹനും മഹാനുമാണല്ലോ?”

3- തുടർന്ന് താഴെ വരുന്ന പ്രാർത്ഥന ചൊല്ലുക:

)

(

“അല്ലാഹുവെ, നരകശിക്ഷയിൽ നിന്നും ക്ഷമപ്പിക്കിലെ ശിക്ഷയിൽ നിന്നും ജീവിതത്തിലെയും മരണത്തിലെയും പരിക്ഷണങ്ങളിൽ നിന്നും ഉജ്ജാലിന്റെ കുഴപ്പങ്ങളിൽ നിന്നും എന്നാൽ നിന്നോട് കാവൽ തേടുന്നു.”

ശ്രേഷ്ഠം വലതേണ്ടിക്കും, ഇടതേണ്ടിക്കും തിരിഞ്ഞ്

( ) -അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷയും കാരണങ്ങളും നിങ്ങൾക്കുണ്ടാവും- എന്ന് പറഞ്ഞ് സലാം വിട്ടുക.

നമസ്കാരങ്ങളുടെ രക്കാതത്തുകളുടെ എണ്ണം

നിർബ്ബന്ധ നമസ്കാരത്തിന് മുമ്പും ശ്രേഷ്ഠവും സുന്നത് നമസ്കാരങ്ങളുണ്ട്.

നമസ്കാരം	മുമ്പിൽ സുന്നത്	നിർബ്ബന്ധമായത്	ശ്രേഷ്ഠമുഴു സുന്നതുകൾ
സ്വബഹി	2	2	---
ഇഹം	2+ 2	4	2+ 2

അസ്യർ	2+ 2	4	---
മഗ്രിബ്	2	3	2
ഇംഗ്ലീഷ്	2- തഹിയ്തുകൾ	4	2+ വിത്ത് 3
ജുമുഅ:	2- തഹിയ്തുകൾ	2	വിട്ടിൽ വെച്ച് 2ഉം, പള്ളിയിൽ വെച്ച് 2+ 2ഉം

നമസ്കാരത്തിലും വിധികളിൽ ചിലത്

- 1- നമസ്കാരത്തിൽ സാവകാശം കാണിക്കുക. സുജുദിഞ്ചേരി സ്ഥാനത്തേക്ക് നോക്കുക, തിലിഞ്ഞ് നോക്കാതിരിക്കുക.
- 2- പതുക്കെ ഓതി നമസ്കർക്കുന്ന നമസ്കാരത്തിലെ ആദ്യത്തെ റണ്ട് രക്ഖാത്തിൽ ഹാത്തിഹാ: സുറത്തും, സുറത്തും പതുക്കെ ഓതുക. ഉറക്കെ ഓതി നമസ്കർക്കുന്ന നമസ്കാരത്തിൽ ഇമാമിനെ മുൻകടക്കാതെ ഹാത്തിഹാ: പാരായണം ചെയ്യുക.
- 3- നിർബ്ബന്ധമായ ജുമുഅ: നമസ്കാരം റണ്ട് രക്ഖാത്താകുന്നു. അത് പള്ളികളിൽ വൃത്തുഖക്ക് ശേഷമാണ് നമസ്കർക്കേണ്ടത്.
- 4- മഗ്രിബ് മുന്ന് രക്ഖാത്താണ്. സുഖപരി നമസ്കർച്ചത് പോലെ റണ്ട് രക്ഖാത്ത് നമസ്കർക്കുക, അങ്ങിനെ അത്തഹിയ്യാത്ത് കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷം സലാം വീടാതെ മുന്നാമത്തെ രക്ഖാത്തിലേക്ക് റണ്ട് കൈകളും ചുമലിന് നേരെ ഉയർത്തി അല്ലാഹു അക്സർ എന്ന് പറഞ്ഞ് എഴുനേൽക്കുക. തുടർന്ന് ഹാത്തിഹാ: മാത്രം പാരായണം ചെയ്ത് മുന്ന് വിവരിച്ചത്പോലെ ബാക്കി പുർണ്ണിയാക്കുകയും, റണ്ട് ഭാഗത്തേക്കും സലാം വീടുകയും ചെയ്യുക.
- 5- ഒരുംബും, അസ്യറും, ഇംഗ്ലീഷ് നാല് രക്ഖാത്ത് വിതം നമസ്കർക്കുക. സുഖപരി നമസ്കർച്ചത്പോലെ നമസ്കർക്കുകയും റണ്ടാമത്തെ രക്ഖാത്തിൽ ശേഷം ഇരുത്തത്തിൽ അത്തഹിയ്യാത്ത് പാരായണം ചെയ്തതിന് ശേഷം മുന്നാമത്തെ രക്ഖാത്തിലേക്ക് എഴുനേൽക്കുക, പിന്നെ നാലാമത്തെ രക്ഖാത്തിലേക്കും എഴുനേൽക്കുക, അതിൽ ഹാത്തിഹാ: ഓതിയതിന് ശേഷം നമസ്കാരം പുർണ്ണിയാക്കുകയും ഇടതും വലതും സലാം വീടുകയും ചെയ്യുക.
- 6- വിത്ത് മുന്ന് രക്ഖാത്താകുന്നു. ആദ്യം റണ്ട് രക്ഖാത്ത് നമസ്കർക്കുകയും സലാം വീടുകയും ചെയ്യുക, വിഞ്ഞും ഒരു രക്ഖാത്ത് നമസ്കർച്ച് സലാം വീടുക.
- 7- ഇമാമോട് കൂടി നമസ്കർക്കുകയാണെങ്കിൽ നിൽക്കുകയും പിന്നെ അല്ലാഹു അക്സർ എന്ന് പറഞ്ഞ് കൈകൈട്ടുകയും തുടർന്ന് ഇമാമിനെ പിൻതുടരുകയും ചെയ്യുക. ഇമാമിനോടൊപ്പം നിനക്ക് റൂക്കുഅ് കിട്ടിയാൽ ആ രക്ഖാത്ത് ലഭിച്ചു, ഇല്ലാതെക്കിൽ ആ രക്ഖാത്ത് ലഭിച്ചില്ല.

8- ഇമാമിനോടൊപ്പം ഒരു റക്കാതോ അതിലയിക്കുമോ നഷ്ടപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ ഇമാമിനോടൊപ്പം തുടരുകയും ഇമാം സലാം വിട്ടുനോൾ സലാം വിട്ടാതെ നഷ്ടപ്പെട്ട പോയത് വിണ്ടടക്കുവാനായി എഴുന്നേറ്റ് നമസ്കർക്കുകയും ചെയ്യുക.

9- നമസ്കാരത്തിൽ വേഗത കുടുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക. കാരണം വേഗതയിൽ നമസ്കർക്കുന്നത് നമസ്കാരം തന്നെ നിരർത്ഥകമാവാൻ കാരണമാകുന്നതാണ്. വേഗത്തിൽ നമസ്കർക്കുന്നവനെ കണ്ട പ്രവാചകൻ(ﷺ) പറയുകയാണ്:

( ) (

അബുഹൂരോ(رض)വിൽ നിന്ന് “പ്രവാചകതിരുമേനി(ﷺ) പള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അപ്പോൾ തന്നെ ഒരാൾ പള്ളിയിൽ പ്രവേശിക്കുകയും രണ്ട് റക്കാത് നമസ്കരിച്ച് പ്രവാചകനോട് സലാം പറയുകയും ചെയ്തു. തിരുമേനി സലാം മടക്കി പറയുകയുണ്ടായി: ‘നി നമസ്കർക്കുക, കാരണം നി നമസ്കരിച്ചിട്ടില്ല.’ അങ്ങിനെ അദ്ദേഹം മടങ്ങി വിണ്ടും നമസ്കർച്ച് സലാം പറയുകയുണ്ടായി. തിരുമേനി സലാം മടക്കി വിണ്ടും പറഞ്ഞു. നി മടങ്ങുകയും നമസ്കർക്കുകയും ചെയ്യുക, കാരണം നി നമസ്കരിച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങിനെ മുന്ന് പ്രാവശ്യം ആവർത്തിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ‘സത്യവുമായി താങ്കളെ നിയോഗിച്ചവൻ തന്നെയാണ് സത്യാ! എനിക്ക് ഇങ്ങനെന്നയല്ലാതെ നമസ്കർക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല. താങ്കൾ എനിക്ക് പരിപ്പിച്ച് തന്നാലും. അപ്പോൾ റസുല്ലിഹ് പരിപ്പിക്കുകയാണ്. നി നമസ്കാരത്തിലേക്ക് നിന്നാൽ അല്ലാഹു അക്സർ എന്ന് പറയുകയും, എന്നിട് ഖുർആനിൽ നിന്ന് നിനക്ക് എളുപ്പമുള്ളത് പാരായണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക. പിന്നെ നി രൂക്കുങ്ങ് ചെയ്യുകയും അതിൽ അടങ്ങി താമസിക്കുകയും ചെയ്യുക. പിന്നെ എഴുന്നേൽക്കുക, നേരെ ചൊല്ലുന്നിക്കുന്നത് വരെ അതിലും സാവകാശം കാണിക്കുക. പിന്നെ സുജുദ് ചെയ്യുക, സുജുദ് നേരെയാകും വരെ അതിൽ അടങ്ങി താമസിക്കുകയും ചെയ്യുക. പിന്നെ നി സുജുദിൽ നിന്ന് ഉയർന്ന് ഇരിക്കുക, അതിലും സാവകാശം കാണിക്കുക. ഇപ്രകാരം നിന്നെൻ എല്ലാ നമസ്കാരത്തിലും ചെയ്യുക.” (ബുഖാർ)

10- നമസ്കാരത്തിന്നെൻ്റെ ഏതെങ്കിലും ഒരു വാജിബ് (നിർബന്ധ ഘടകം) നഷ്ടപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ ഉദാഹരണമായി രണ്ടാമത്തെ റക്കാത്തിന് ശേഷം ഇതിക്കേണ്ട ഇരുത്തം നി ഇരിക്കാതെ മുന്നാമത്തെ റക്കാത്തിലേക്ക് ഉയർന്നാൽ നമസ്കാരം പൂർത്തിയാക്കുകയും അവസാനം രണ്ട് സുജുദ് ചെയ്ത് കൊണ്ട് സലാം വിട്ടുകയും ചെയ്യുക. ഇതിന് സുജുദ് സഹിവ് (മറവിയുടെ സുജുദ്) എന്നാണ് പറയുക.

11- നമസ്കാരത്തിൽ അനാവശ്യമായി അനങ്ങുവാനോ, ചലിക്കുവാനോ പാടില്ല. അത് നമസ്കാരത്തിന്റെ ഫൈറേറ്റ് തന്നെ നഷ്ടപ്പെടുവാൻ കാരണമാകും. അനിവാര്യമല്ലാത്ത ചലനങ്ങൾ അധികരിക്കുകയാണെങ്കിൽ നമസ്കാരം തന്നെ നിഷ്പലമാകുന്നതാണ്.

12- ഇംഗ്ലീഷ് നമസ്കാരത്തിന്റെ സമയം രാത്രിയുടെ പകുതി ഏകദേശം പ്രതിബന്ധിയോടെ അവസാനിക്കുന്നതാണ്, നിർബ്ബന്ധ സാഹചര്യത്തിലല്ലാതെ അതിലും പി നിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ല.

എന്നാൽ വിത്ത് നമസ്കാരത്തിന്റെ സമയം സുഖ്യപ്പെട്ട് വരെയാകുന്നു.

നമസ്കാരവും ബന്ധവും

1- പ്രവാചകൻ(ﷺ) നമസ്കരിച്ചത്തോലെ നമസ്കരിക്കുക. തിരുമേനി(ﷺ) പറയുന്നു:

( ) ( )

“ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നതായി കണ്ടത്തോലെ നിങ്ങൾ നമസ്കരിക്കുക” (ബുഖാർ)

2- പള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ ഇരിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് രണ്ട് രക്കാത്ത് നമസ്കരിക്കുക. നബി(ﷺ) പറയുന്നു:

( ) ( )

“നിങ്ങളിൽ പെട്ട ആരേക്കിലും പള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ ഇരിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് രണ്ട് രക്കാത്ത് നമസ്കരിക്കുടെ” (ബുഖാർ, മുസ്ലിം)

3- വബവിന്മേൽ ഇരിക്കുകയോ, അതിലേക്ക് തിരിഞ്ഞ് നമസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യരുത്. ഹദ്ദീസിൽ നമുക്ക് കാണാം:

( ) ( )

“നിങ്ങൾ വബവുകളിൽ ഇരിക്കുകയോ, അതിലേക്ക് നമസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യരുത്” (മുസ്ലിം)

4- നിർബ്ബന്ധ നമസ്കാരത്തിന് ഇവാമത്ത് വിളിച്ചാൽ പിനെ സുന്നത് നമസ്കാരങ്ങളില്ല. റസുലുള്ളാഹി(ﷺ) നമ്മു പഠിപ്പിക്കുന്നു:

( ) ( )

“നമസ്കാരത്തിന് ഇവാമത്ത് വിളിച്ചാൽ നിർബ്ബന്ധ നമസ്കാരമല്ലാതെ മറ്റു നമസ്കാരങ്ങളില്ല.” (മുസ്ലിം)

5- നമസ്കരിക്കുന്നോൾ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന വസ്ത്രം ചുറ്റി പൊതിയുവാനോ, തലമുടിയെല്ലാം പിടിച്ച് കൈകുവാനോ പാടുള്ളതല്ല. കാരണം തിരുമേനി നമ്മുണ്ടാൽ ശ്രദ്ധിക്കുക:

( ) ( )

“ഞാൻ ഏഴ് അവയവങ്ങളിൽ സുജുദ് ചെയ്യുവാൻ കഴിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, ഞാൻ വസ്ത്രമോ, മുടിയോ പിടിച്ച് തിരിക്കാതിരിക്കുവാനും” (മുസ്ലിം)

6- ജമാഅത്തായി നമസ്കരിക്കുന്നോൾ അണികൾ (സ്വഹികൾ) വളവില്ലാതെ നേരേ നികുവാനും, മടനു കാലുകൾ അടുപ്പിച്ച് വെച്ച് ശരിയായി നിൽക്കുക. തിരുമേനി നമ്മുണ്ടാൽ മുസ്ലിംമാരുമുണ്ടുമ്പോൾ:

( ) ( )

“നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ അണികൾ നേരേയാക്കുകയും, അടുത്ത് നിൽക്കുകയും ചെയ്യുക” (ബുഖാർ)

അനന്ദ് (ﷺ) പറയുന്നു: “ഞങ്ങൾ നമസ്കരിക്കുന്നോൾ തന്നെ അടുത്ത് നിൽക്കുന്നവൻഒരു ചുമലിനോട് ചുമൽ ചേരിത്ത് വെക്കുകയും, കാൽപാദത്തോട് കാൽപാദം ചേരിത്ത് വെക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു”

7- നമസ്കാരത്തിലേക്ക് ഗാംഭീര്യതയോടെ സാവധാനം വരിക, ഓടി കിതചുക്കൊണ്ട് നമസ്കാരത്തിലേക്ക് വരുവാൻ പാടില്ല. അല്ലാഹുവിശേഷ തിരുദ്ദുതർ (ﷺ) നമ്മുണ്ടാൽ പിടിപ്പിക്കുന്നു:

( )

( ) ( )

“നമസ്കാരത്തിലേക്ക് വിളിക്കപ്പെട്ടാൽ നിങ്ങൾ ഓടി വരരുത്, നിങ്ങൾ നടന്നകൊണ്ട് വരിക, നിങ്ങൾ സാവധാനത്തിൽ വരിക, നിങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചത് നമസ്കരിക്കുകയും, നഷ്ടപ്പെട്ടത് പുർത്തിയാക്കുകയും ചെയ്യുക” (ബുഖാർ, മുസ്ലിം)

8- സുജുദ് ചെയ്യുന്നോൾ ഒണ്ട് മുൻ കൈകളും ഭൂമിയിൽ വെക്കുകയും, മുട് കൈകൾ ഭൂമിയിൽ നിന്ന് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്യണ. മുട് കൈകൾ ഭൂമിയിൽ പതിച്ച് വെക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. പ്രവാചകർ (ﷺ) പറയുന്നു:

( ) ( )

“നീ സുജുദ് ചെയ്താൽ ഒണ്ട് മുൻ കൈകളും വെക്കുകയും, നിന്നെന്ന മുട് കൈകൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്യുക” (മുസ്ലിം)

9- ജമാഅത്തായി നമസ്കരിക്കുന്നേൻ നമസ്കാരത്തിന് നേതൃത്വം നൽകുന്ന ഇമാമിനെ ഒരു നിലക്കും മുൻ കടക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഇമാം എന്നാണോ ചെയ്യുന്നത് അത് നാമും ചെയ്യുക. റസുലുള്ളാഹി(ﷺ) തന്റെ സ്വഹാബികളോട് പറയുന്നതായി ഇമാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു:

( ) ( )

“ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഇമാമാകുന്നു, നിങ്ങൾ രൂക്കുള്ളലോ, സുജുദ്ദിലോ, നിർത്തത്തിലോ, നമസ്കാരത്തിൽ നിന്ന് വിട പറയുന്നതിലോ എന്നു മുൻകടക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല” (മുസ്ലിം)

10- നമസ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഒരു സുതർത്തി(മറയി)ലേക്ക് തിരിഞ്ഞ് നിന്ന് നമസ്കരിക്കുക. മറക്കും നമസ്കരിക്കുന്നയാൾക്കുമിടയിലും ആരും നടക്കുവാനും പാടില്ല. നബി(ﷺ) നാശ പരിപ്പിക്കുന്നു:

( ) ( )

“ആരെങ്കിലും ഒരു മറയിലേക്ക് നമസ്കരിച്ചാൽ അവൻ ആ മറയിലേക്ക് അടുത്ത് നിൽക്കുട്ട, അങ്ങിനെ ഒരു പിശാച്ചും അവൻറെ നമസ്കാരത്തെ മുൻകുകയില്ല” (അഹമദ്, സ്വഹിഹായ ഹദ്ദീസ്)

മറയെന്ന് പണ്ണാൽ ചുമരേ, തുണ്ണോ, മുന്നിൽ നമസ്കരിക്കുന്നവൻറെ മുതുകോ, വടിയോ, ഉയർന്ന് നിൽക്കുന്ന മറ്റൊന്തകിലുമോ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

ജുമുഅ:യും ജമാഅ:തത്വം നിർബ്ബുദ്ധം

ജുമുഅ:, ജമാഅത്ത് എന്നി നമസ്കാരങ്ങൾ പുരുഷന്മാർക്ക് നിർബ്ബുദ്ധമാണെന്ന് താഴെ വരുന്ന തെളിവുകളാൽ നമുക്ക് മനസിലാക്കാവുന്നതാണ്.

1- അല്ലാഹു പറയുന്നു:

( ) ( )
(,:)

“സത്യവിശ്വാസികളെ, വെള്ളിയാഴ്ച നമസ്കാരത്തിന് വിളിക്കപ്പെട്ടാൽ അല്ലാഹുവെപ്പറ്റിയുള്ള സ്മരണയിലേക്ക് നിങ്ങൾ വേഗത്തിൽ വരികയും, വ്യാപാരം ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യുക. അതാണ് നിങ്ങൾക്ക് ഉത്തമം, നിങ്ങൾ കാര്യം മനസ്സിലാക്കുന്നുവെങ്കിൽ” (ജുമുഅ: 9)

2- അശുദ്ധമായി ജുമുഅ: ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് നബി(ﷺ) മുസ്ലിം സമൂഹത്തെപ്പറ്റി താക്കിത് ചെയ്യുന്നത് നാം ശ്രദ്ധിക്കുക:

( ) ( )

“അമ്രഭമായി ആരേകില്ലോ മുന്ന് ജുമുഅ: ഒഴിവാക്കിയാൽ അല്ലാഹു അവൻറെ ഹ്യത്യത്തിൽ സിൽ വെക്കുന്നതാണ്” (തിർമ്മിദി)

3- നബി(ﷺ) പറയുന്നു:

( ) ( )

“ആരേകില്ലോ കൂളിച്ച് ജുമുഅ:കൾ വരികയും, അവന് നിശ്ചയിച്ചത് നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്ത് ഇമാം ഖുത്സയിൽ നിന്ന് വിരമിക്കുന്നതുവരെ നിശ്ചബ്ദനായിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവന് ആ ജുമുഅ:ക്കും മറ്റാരു ജുമുഅ:ക്കുമിടയിലുള്ളതും, വേരെ മുന്ന് ദിവസത്തിനെന്നും പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടുന്നതാണ്” (മുസ്ലിം)

4- ജമാഅത്ത് നമസ്കാരം പുരുഷരാർക്ക് നിർബ്ബന്ധമാണെന്നതിനുള്ള വ്യക്തമായ തെളിവ് നാം ശ്രദ്ധിക്കുക:

( ) ( )

അബുഹുരേറ(ﷺ)വിൽ നിന്ന് നിവേദനം: “പ്രവാചകൻ(ﷺ) പറയുകയാണ്; നമസ്കാരത്തിന് കൽപിക്കുവാനും, എനിട്ട് നമസ്കരിക്കുവാൻ സന്നിഹ്തരാവാത്വവരുടെ വീടുകളിലേക്ക് പോയി അവരുടെ വീടുകൾ ചുട്ടേക്കുവാനും ഞാൻ വിചാരിച്ചു പോയി” (ബുഖാരി)

5- ബാക്ക് കേട്ടിട്ടും പള്ളിയിലേക്ക് നമസ്കാരത്തിന് വരാത്തവർ നമസ്കരിച്ചാലും അവർക്ക് നമസ്കാരമില്ലായെന്നാണ് തിരുമേനി(ﷺ) പറയുന്നത്:

( ) ( ) : ( )

ഇംഗ്ലീഷ് അബ്ദാസ്(رض)വിൽ നിന്ന് നിവേദനം: “പ്രവാചകൻ(ﷺ) പറഞ്ഞു: “ആരേകില്ലോ ബാക്ക് കേട്ടിട്ട് അതിന് വരാത്തവർക്ക് ഒഴിവകഴിവില്ലാതെ അവൻറെ നമസ്കാരം സ്വീകാര്യമാവില്ല” (ഇംഗ്ലീഷും) ഒഴിവ് കഴിവ് ഭയമോ, രോഗമോ ആണ്.

6- ഒരു ഹദിസ് നാം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുക:

( ) ( ) : : : : :

അബുഹുരേറ(ﷺ)വിൽ നിന്ന് നിവേദനം: “പ്രവാചകൻ(ﷺ)യുടെ അടുത്ത് അന്യധനായ ഒരാൾ വന്ന് കൊണ്ട് പറയുകയാണ്; എന്ന പള്ളിയിലേക്ക് കൊണ്ട് വരുവാൻ ഒരു വഴികാട്ടിയില്ല,

അത്കാണ്ട് എനിക്ക് വിട്ടിൽ വെച്ച് നമസ്കരിക്കുവാൻ വല്ല ഇളവുമുണ്ടാ, നമ്പി(ശ്രി) അദ്ദേഹത്തിന് ഇളവ് നൽകി. അങ്ങിനെ അദ്ദേഹം തിരിഞ്ഞ് നടന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ തിരിച്ച് വിളിച്ച് ചോദിച്ചു: നമസ്കാരത്തിനുള്ള ബാക് നി കേൾക്കാറുണ്ടാ? അദ്ദേഹം മറുപടി നൽകി. അതെ, നമ്പി(ശ്രി) പറഞ്ഞു: എങ്കിൽ നി അതിന് മറുപടി നൽകണം, (അതായത്: നി പള്ളിയിൽ ജമാഅത്തിന് പങ്കെടുക്കണം)” (മുസ്ലിം)

ജുമുഅ:നമസ്കാരവും, അതിന്റെ ഉദ്യാദകളും

- 1- വെള്ളിയാഴ്ച കൂളിക്കുകയും, നംബം മുറിക്കുകയും, വൃത്തിയുള്ള വസ്ത്രം ധരിക്കുകയും, വൃദ്ധവെടുക്കുകയും ചെയ്യുക.
- 2- വെള്ളത്തുള്ളിയോ, ഉള്ളിയോ ഭക്ഷിക്കാതിരിക്കുക, പുകവലിക്കാതിരിക്കുകയും, അരാക്ക് കൊണ്ടാ, പേസ്റ്റ് കൊണ്ടാ പണ്ണിം വായയും ശുഖിയാക്കുക.
- 3- പള്ളിയിലേക്ക് പ്രവേശിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ രണ്ട് റക്കാത്ത് നമസ്കരിക്കുക, ഇമാം മിന്യറിൽ വൃത്തി പറയുകയാണെങ്കിലും രണ്ട് റക്കാത്ത് നമസ്കരിക്കുക, അതണ് തിരുമേനി(ശ്രി) നമ്മുൾപ്പെടെ പറിപ്പിക്കുന്നത്.

( ) ( )

“വെള്ളിയാഴ്ച ഇമാം വൃത്തി നിർവ്വഹിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കേ നിങ്ങളിലാരെങ്കിലും പള്ളിയിൽ വന്നാൽ ലാല്ലവായി രണ്ട് റക്കാത്ത് നമസ്കരിക്കട്ടെ” (ബുവാർ, മുസ്ലിം)

- 4- ഇമാം വൃത്തി പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിച്ച് കേൾക്കുകയും, സംസാരിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- 5- ഇമാമിനോട് കുടെ ജുമുഅയുടെ നിർബ്ബന്ധമായ രണ്ട് റക്കാത്ത് നമസ്കരിക്കുക. (നിയൂത്ത് ഹൃദയത്തിൽ കരുതുക).
- 6- ജുമുഅ:ക്ക് ശേഷം പള്ളിയിൽ വെച്ച് സുന്നത് നമസ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ നാല് റക്കാത്ത് നമസ്കരിക്കുക. വിട്ടിൽ വെച്ചാണ് നമസ്കരിക്കുന്നതെങ്കിൽ രണ്ട് റക്കാത്തും നമസ്കരിക്കുക, വിട്ടിൽ വെച്ച് നമസ്കരിക്കലാണ് ഉത്തമം.
- 7- ജുമുഅ: ദിവസം പ്രവാചകൻ(ശ്രി)യുടെ മേൽ സ്വലാത്ത് അധികരിപ്പിക്കുക. അതിന് വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലമുണ്ട്.
- 8- വെള്ളിയാഴ്ച ധാരാളമായി പ്രാർത്ഥിക്കുക. കാരണം പ്രവാചകൻ(ശ്രി) പറയുന്നു:

( ) ( )

“വെള്ളിയാഴ്ച ഒരു സമയമുണ്ട്, അതിൽ ഒരു മുസ്ലിം അല്ലാഹുവിനോട് വല്ല നമയും ചോദിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്ത് നൽകാതിരിക്കില്ല” (ബുവാർ, മുസ്ലിം)

(വെള്ളിയാഴ്ച പ്രാർത്ഥനക്ക് ഉത്തരം ലഭിക്കുന്ന സമയം അസറിന് ശേഷമാണ് എന്നതാണ് പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്)